

12 8 17/11

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C 32.

ASIA:

Ministeri Gripenbergin raportti.
Buenos Aires.

14/4 1930.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4/3 1963. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salaisuus, laki n:o 83/1951 §15

Min Kjo Ranyer

Légation de Finlande

Buenos Airesissa, huhtikuun 14.p:nä 1930.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 5/320 L. D. 12 30		
12/5.30	No	LIT.
RYHMÄ 5 (82)	OSASTO E32 (M)	ALUE

No.113/27.

Herra Ministeri,

Suomen-Etelä-Amerikan linjan avustaminen.

Viime päivinä tänne saapuneista lehdistä olen huomannut Suomen-Etelä-Amerikan linjan anoneen valtiolta 6-miljoonan markan suurista avustuksista uhaten lopettaa liikenteensä, jollei tätä avustusta myönnetä. Tämän johdosta katson velvollisuudekseni saattaa Teidän, Herra Ministeri, tietoonne seuraavaa:

1. Puolestani olen vakuutettu siitä, että jos vientikauppaa harrastavat liikemiehemme ja Suomen valtiovalta tahtovat voimakkaasti edistää Suomen viennin etuja, niin on aivan välttämätöntä, että ne entistä tarmokkaammin kohdistavat huomionsa Etelä-Amerikan markkinain tarjoamiin suunnattomiin menekkimahdollisuuksiin. Puolestani olen niinkään vakuutettu siitä, että Suomesta peräisin

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

Légation de Finlande

olevat vientitavarat ovat täydelleen kilpailukykyisiä tšekäläisillä markkinoilla, vaikkakin jalansijan saaminen niillä vaatii ja tulee jatkuvasti vaatimaan vakavia ponnistuksia vientikauppane taholta.

2. Seuraavat, Argentinan ja Brasilian tuontia valaisevat tilastolliset tiedot antanevat käsityksen näiden markkinoiden kehittymisestä ja kehittymismahdollisuuksista.

Argentinan tuonnin arvo kultapesoissa

(1 kultapeso = £ -/3/9,6)

v.1913	-	496.000.000
v.1927	-	857.000.000
v.1928	-	901.000.000

Brasilian tuonnin kokonaisarvosta en ole tällä hetkellä tilaisuudessa antamaan mitään tarkempia tietoja, mutta sen tärkeimpien tuontimaiden vienti on punnissa laskettuna jakaantunut seuraavasti:

	v.1927		v.1928
U.S.A.	- 22.943.000	-	24.090.000
Suur-Britannia	- 16.899.000	-	19.519.000
Saksa	- 8.468.000	-	11.304.000
Ranska	- 5.036.000	-	5.756.000
Belgia	- 3.260.000	-	3.573.000
Italia	- 2.754.000	-	3.367.000

Sekä Argentina että Brasilia - puhumattakaan muista Etelä-Amerikan tasevalloista - ovat jatkuvasti huomattavia siirtolaismaita, joissa väestö yhtä mittaa kasvaa eikä kotimainen teollisuus voi pysyä väestönlisäyksen tasalla. Näiden maiden teollisuusvalmisteen tarve tulee siis edelleen kasvamaan.

3. Kuluvan vuoden aikana on Suomen vienti varsinkin Argentiinaan, mutta myöskin Brasiliaan, huomattavasti kasvanut etupäässä mikäli se koskee faneeria sekä porssiini- ja lasitavaroita. Juuri näihin tavaroihin näiden olisi mitä valitettavinta jos Suomen ja Etelä-Amerikan välinen suoranainen laivaliikenne yhtäkkiä lakkau-

Légation de Finlande

tettaisiin, nämä tavarat kun varmasti tulisivat kärsimään Hambur-
gissa taikka muussa satamassa tapahtuvasta uudelleenlastauksesta.
Siitä on hiljattain tapahtunut vakuuttava esimerkki. Kuten aikai-
semmin kunnioittaen olen Ulkoasiainministeriölle ilmoittanut (kts.
kirjelmäni No.16) oli eräs tšekäläinen englantilainen yhtiö viime
vuoden jälkipuoliskolla tilannut Suomesta lastikkolautoja. Ensim-
mäinen lähetys, joka toimitettiin Buenos Airesiin suomalaisella lai-
valla, tuli perille mainiossa kunnossa; toinen lähetys toimitettiin
suomalaisella laivalla Hamburgiin, lastattiin siellä uudestaan sak-
salaiseen laivaan ja saapui Buenos Airesiin niin huonossa kunnos-
sa, että asianomainen tšekäläinen firma on ilmoittanut luopuvansa
tilaamasta tarvitsemiaan puulaastikoita Suomesta. Tilaukset annet-
taneen nyttemmin Ruotsiin, jolla on erinomaisen hyvät laivayhteydet
Etelä-Amerikkaan. Huomautettakoon tämän yhteydessä, että eräs toi-
nen tšekäläinen toiminimi hiljattain on - kuten kirjelmäissäni No.
15 maaliskuun 27.p:ltä kunnioittaen olen Ministeriölle ilmoittanut
- ryhtynyt toimenpiteisiin huomattavien lastikkolautamäärien hank-
kimiseksi Suomesta.

4. Että Suomen-Etelä-Amerikanlinja suunnittelee liikkinsä
lopettamista jollei sille myönnetä valtioapua, johtuu tietenkin lin-
jan vähemmän tyydyttävästä taloudellisesta asemasta, jonka huonon-
tumiseen tällä hetkellä tavattoman alhaiset rahdit ovat myötävai-
kuttaneet. Yksi keino linjan taloudellisen aseman parantamiseksi
olisi mielestäni se, että tullivapaus myönnettäisiin Argentinasta
ja Brasiliasta peräisin oleville leseille. Kuten Te, Herra Minis-
teri, muistanette kannetaan näistä leseistä 15 pennin tullimaksu
kilogrammalta, Saksasta peräisin olevien leseiden ollessa tulliva-
paita. Seurauksena tästä on tietenkin ollut se, että Argentinasta
ja Brasiliasta Suomeen vietäviksi tarkoitettut leseet tuodaan maham-
me Saksan kautta ja siis yleensä saksalaisissa laivoissa. Niinpä
lienee jo tänä vuonna, saamieni tietojen mukaan, Brasiliasta viety

Légation de Finlande

Saksaan saksalaisilla laivoilla 2.500 tonnia Suomeen tarkoitettuja leseitä. Jos Suomen-Amerikanlinja saisi nämä leserahdit, niin olisi se tietenkin mitä suurimmassa määrin omiaan parantamaan sen taloudellista asemaa.

5. Niissä kauppasopimusneuvotteluissa Argentinan ja Brasilian kanssa, joihin minulla on aikomus ryhtyä mahdollisimman pian, olen tietenkin ajatellut käyttää argentinalaisten ja brasilialaisten leseiden maksamia tullimaksuja aseena saadakseni asianomaiset hallitukset suostumaan meidän taholtamme esitettyihin vaatimuksiin. Kuten aikaisemmin olen kunnioittavimmin Teille, Herra Ministeri, tiedoittanut, lienee kuitenkin hyvin epävarmaa, onko meillä mitään toiveita saada kauppasopimuksia aikaan kohtuullisen ajan kuluessa. Siinäkin tapauksessa, että kauppasopimus Argentinan kanssa solmittaisiin ensi kesänä, tuntuu kuitenkin mitä suurimmassa määrin mahdottomalta, että Argentinan eduskunta ratifioisi sopimuksen vielä tänä vuonna. Onhan eduskunnalle vuosien kuluessa jätetty useita sopimuksia, jotka kaikki jatkuvasti ovat ratifioimatta. Viime maaliskuun alussa tapahtuneissa tšekäläisissä eduskuntavaaleissa lienee myöskin harjoitettu siksi paljon vilpistelyä, että kaikki eduskunnan tämän vuoden istunnot kulunevat edustajamandaattien hyväksymistä koskeviin keskusteluihin ja kiistoihin.

Brasilian nūhden tahtoisiin vielä kerran huomauttas, että - kuten aikaisemmin olen Ministeriölle ilmoittanut - kauppasopimusneuvotteluihin ryhtymistä ei voi ajatella ennenkuin uusi presidentti on astunut virkaansa ensi marraskuun 15.p:nä.

6. Viitaten yllöolevaan rohkenen siis kunnioittavimmin alistaa Teidän, Herra Ministeri, harkittavaksenne eikö olisi syytä ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin jotta Argentinasta ja Brasiliasta peräisin olevat leseet tullipoliittisessa suhteessa tulisivat samaan asemaan kuin Saksasta Suomeen tuodut leseet.

Légation de Finlande

Siten olisi valtiolta tilaisuudessa tuntuvasti helpottamaan ainoan Suomen ja Etelä-Amerikan välillä toimivan laivalinjamme asemaa, jonka linjan ylläpitäminen Suomen vientikaupan näkökannalta on suuri isänmaallinen intressi.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioitukseni vakuutus.

Suomen Ministeri *Linpenberg*. -

12 8 17/10

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C32

ASIA:

Ministeri Gripenbergin raportti.
Buenos Aires.

26/6 1980.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4/3 1963. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salaisuus, laki n:o 83/1951 §15

Buenos Airesissa, 26.p:nä kesäkuuta 1930.

No.213/52

SALAINEN

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No. 6137/ke. D. D. 30		
28/9.30	10	LEPE
RYHMÄ	OSASTO	ASIA
5	C82	

Herra Ministeri,

Argentinan sisäpoliittiset olot.

Koska Etelä-Amerikan lähetystömme tehtävät ensi sijassa ja melkein yksinomaan ovat kaupallista laatua, olen ainoastaan aniharvoin Teille, Herra Ministeri, tiedoittanut Argentinan taikka Brasilian sisäpoliittisista tapahtumista. Toimintani näissä maissa on keskittynyt suomalaisten viejien etujen valvomiseen, taloudellisten ja kaupallisten tietojen hankkimiseen, sopivien agenttien löytämiseen suomalaisille vientikauppiaille, propagandan tekemiseen suomalaisten vientitavarain hyväksi tšekäläisten tuontikauppiaiden ja muiden ostajien keskuudessa, kauppasopimusneuvottelujen valmistamiseen sekä - last but not least - työttömien merimiestemme ja muiden hädänalaisten suomalaisten hoitamiseen. On kerrassaan uskomatonta miten paljon työtä ja vaivaa välistä melkein alastomat, aina nälkäiset, useimmiten päihtyneet ja tappelevat työttömät suomalaiset merimiehet saattavat aiheuttaa lähetystölle. Selvää on, että meri-

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

LEGATION DE FINLANDE

miesten ja muiden hädänalaisten kansalaistemme hoitaminen on omiaan viemään Buenos Airesin lähetystön kahdelta virkamieheltä paljon aikaa, jota oikeastaan pitäisi käyttää lähetystön varsinaisten tehtävien suorittamiseen. Tämän johdosta olisikin mielestäni aivan välttämätöntä, että lähetystön henkilökuntaa lisättäisiin taikka että tänne nimitettäisiin konsuliedustaja, mutta nämä toivomukset eivät ainakaan toistaiseksi liene toteutettavissa.

Kauppasopimusneuvotteluihin nähden - joiden valmistamisesta en aikaisemmin katsonut tarpeelliseksi Teille, Herra Ministeri, tiedottaa - olen nyttemmin päässyt niin pitkälle, että toivon tätä asiaa koskevan lopullisen keskusteluni Argentinan Tasavallan Presidentin kanssa tapahtuvan heinäkuun alussa. Koska siis lienee odotettavissa meidän ryhtyvän ennen pitkää neuvotteluihin Argentinan hallituksen kanssa, lienee syytä koettaa lyhyessä yleiskatsauksessa tämän maan sisäpoliittiseen tilanteeseen valaista niitä olosuhteita, joissa neuvotteluja on käytävä ja joissa maamme Argentinan edustuksen on suoritettava tehtävänsä.

Tämän yleiskatsauksen lähtökohdaksi sopii hyvin eräs hiljattain täällä sattunut tapahtuma, joka on kyllä oppositiolehdissä aiheuttanut paljon suuttumusta, silti kuitenkin korkeammassa määrin kiinnittämättä suuren yleisön huomiota, se kun jo on niin tottunut sisäpolitiikan alalla tapahtuviin mitä uskomattomimpiin ilmiöihin.

Muutamia vuosia sitten päätti muuan Buenos Airesissa asuva teurastajanrenki luopua siihen asti harjoittamastaan ammatista sekä antautua tuloisampaan toimintaan: hänestä tuli ammattinyrkkeilijä. Tässä uudessa elinkeinossaan hän toimi niin menestyksellisesti, että hänen nimensä tuli tunnetuksi kautta koko tasavallan ja hänen tulonsa kasvamisestaan kasvoivat. Mies lienee tuskin lukutaitoinen, mutta on epäilemättä etevä nyrkkeilijä, ja tuhannet innostuneet vanhemmat ja nuoremmat argentalaiset ovat julistaneet hänet todelliseksi kansallis-

LEGATION DE FINLANDE

sankariksi. Suoriuduttuaan voittajana lukuisista nyrkkeilyotteluista sai hän kutsun saapua nyrkkeilemään Pohjois-Amerikkaan, johon hänen piti lähteä viime huhtikuun alussa. Koska tässä maassa on tapana, että kaikki jostakin syystä huomattavat kansalaiset ja melkein kaikki ulkomaalaisetkin, saapuessaan Argentinaan taikka sieltä lähtiessään, käyvät Presidenttiä tervehtimässä, pyrki nyrkkeilevä kansallissankarikin tri Irigoyenin puheille, joka - nimitti hänet kanslistiksi Argentinan New Yorkin pääkonsulaattiin. Tästä nimityksestä saattaisi kenties tehdä sen johtopäätöksen, että Presidenttikin on innostunut nyrkkeilytaidon ihailija. Hänen toimenpiteensä selitys on kuitenkin paljon yksinkertaisempi: viime maaliskuun alussa toimitetuissa edustajakamarivaaleissa kärsi Presidentin puolue - n.s. personalistas - huomattavan tappion.

Argentinan hallitusmuodon mukaan on joka toinen vuosi puolet edustajakamarin jäsenistä (joita kaikkiaan on 158) valittava uudestaan. Näissä vaaleissa sai Presidentin puolue viime maaliskuussa 647.000 ääntä ja oppositiopuolueet yhteensä 744.000 ääntä. Kun otetaan huomioon se, että Presidentin valitsijakunta v.1928 oli 827.000 ja oppositiopuolueitten 467.000, niin tuntuu siltä, että Argentinan poliittisen elämän virransuunta on muuttumaisillaan. Ja tässä onkin viime edustajakamarivaalien suurin merkitys, koska tappiostaan huolimatta hallituspuolueen edustajien lukumäärä lisääntyi kuitenkin kahdeksastakymmenestä seitsemästä sataan. Tässä tilanteessa on Presidentin tietenkin pakko koettaa kaikin keinoin vahvistaa asemaansa, ja siitä johtui siis entisen teurastajarengin nimittäminen Argentinan New Yorkin pääkonsulaatin kanslistiksi. Tämä toimenpide, joka oli sitä merkillisempi, kun tri Irigoyen ei ole tähän mennessä katsonut tarpeelliseksi nimittää suurlähettilästä Washingtoniin, on epäilemättä ollut omiaan hankkimaan Presidentille useita uusia kannattajia Argentinan nyrkkeilyä harrastavista laajoista kansalaispiireistä, mutta toiselta puolen mitä suurimmassa määrin harmittamaan hallituspuolueen ulkopuolella olevaa yleisöä. Niin-

LEGATION DE FINLANDE

pä kirjoitti suuri ja vaikutusvaltainen, presidenttiä vastustava La Nación-lehti: "Meidän ulkomaanedustuksemme palveluksessa on jo ollut musiikki-, taide- ja lääketieteen avustajia. Tähän asti meillä ei kuitenkaan ole ollut nyrkkeilyavustajia, mutta nyt olemme siis saaneet nyrkkeilykanslistin."

Argentina onkin itse asiassa lukemattomien ja tarpeettomien virkamiesten luvattu maa. Virkamiehiä nimitetään tuhansittain, ei sen takia, että valtion taikka hallinnon edut sitä vaatisivat, vaan siitä yksinkertaisesta syystä, että jokainen virkamies tuo vallanpitäjille - olkootpa nämä valtion, maakuntien, kaupunkien taikka kuntien etunenässä - määrätyn luvun ääniä, koska nimitetty virkamies, hänen sukulaisensa ja ystävänsä joutuvat kiitollisuudenvelkaan nimittävää viranomaista kohtaan. Virat ovat kyllä yleensä huonosti palkatut, mutta toiselta puolen ovat myöskin työvaatimukset mitättömät ja sivutulot huomattavat, jonka johdosta ^{aito} Argentinalainen sitä suuremmalla innostuksella tavoittelee "empleon" (viran) saamista. Onkin mennyt niin pitkälle, että laajimmin levinnyt kulkutauti tässä maassa on n.s. "empleomania" (joutilaana elosteleminen valtion taikka kunnan kustannuksella). Koska virkojen saaminen riippuu melkein yksinomaan ystävyysuhteista ja poliittisista väleistä, niin on selvää, ettei Argentinassa ole olemassa mitään koulutettua virkamieskuntaa sanan varsinaisessa merkityksessä. Tasavallan presidentin taikka maakuntien (provincias) presidenttien virasta erotessa eroavat myöskin tavallisesti kaikki muut hallinnon johtavat virkamiehet sekä näiden nimittämät alemmat viranhaltijat, ja uudet vallanpitäjät määräävät uudet virkamiehet yksityisten taikka poliittisten ystäviensä keskuudesta. Tässä seikassa piilee vastaansanomattomasti Argentinan pahin mätähaava: huono ja tehoton liikahallinto. Viimeisestä Buenos Airesin kaupungin hallintoa koskevasta vuosikertomuksesta ilmenee esim, että 75% kaupungin tuloista käytetään sen virkamiesten palkkaamiseen, jolloin kuitenkin on otettava huomioon se, ettei kaupunki suorita koululaitoksen ja terveydenhoidon

LEGATION DE FINLANDE

aiheuttamia kustannuksia, vaan federalihallitus. Nykyisen presidentin astuttua virkaan lokakuussa 1928 erotettiin "säästäväisyydestä" n.20.000 korkeampaa ja alempaa virkamiestä ja vakuutettiin, ettei uusia virkamiehiä tultaisi nimittämään erotettujen sijaan. Tällä hetkellä lienevät kuitenkin keskushallinnon eri virastot niin täpötäynnä virkamiehiä, ettei niihin enää mahtuisi edes ainoakaan vahtimestari taikka kadunlakaisija. Toiselta puolen on Argentinassa huomattavissa semmoisten virkamiesten puute, joiden tehtäviä tavalliset, kouluuttamattomat politikoitsijat eivät kykene suorittamaan - kuten upseerien ja tuomareitten. Niinpä on eräässä armeijan divisionassa jalkaväkirykmentti, jonka päällikkönä toimii ratsumestari, ja pääkaupungin oikeuslaitoksen virkamiespuutteen aiheuttamalle kaaokselle on kuvaavaa se, että tällä hetkellä lienee virallisten tietojen mukaan enemmän kuin 75.000 ratkaisemattonta siviilioikeusjuttua (ratkaisemattomien kauppaoikeusjuttujen lukumäärää ei tunneta).

Vieras, joka ei tunne tšekäläisiä oloja, luulisi ehkä Argentinan olevan vapauden ja demokratian maan, jossa kansan tahto hallitsee. Todellinen asiointila on kuitenkin aivan päinvastainen: Argentina on faktillisesti autokratia, jossa yksi mies - Tasavallan Presidentti - täydellisenä diktaattorina päättää kaikista valtiollisen ja julkisen elämän asioista. Presidentti muovailee kansan tahtoa harkintansa mukaan, Presidentti ja hänen puoltajansa määräävät eduskunnan kokoonpanosta; kongressin tekemää päätöstä, jota Presidentti ei hyväksy, ei voi missään tapauksessa toteuttaa (kuvaavan nykyisen presidentin vaikutusvallalle mainittakoon se, että vaikka maailmansodan aikana sekä Senaatti että Edustajakamari olivat päättäneet Argentinan liittymisen liittolaisvaltioihin, ei siitä tullut mitään syystä, ettei tri Irigoyen siihen suostunut), ja Presidentti puuttu itse mitä vähäpätöisimpiin hallinnollisiin asioihin. Tästä seuraakin esim. se, että niitä kauppasopimusneuvotteluja, joihin toivon voivani näinä päivinä ryhtyä, on käytävä välittömästi Tasavallan Presidentin kanssa. Mutta tästä seuraa myöskin se, että Presidentin työtaakka on yli-inhimillinen, var-

LEGATION DE FINLANDE

sinkin kun hänen täytyy ennen kaikkea pitää huolta oman puolueensa koossapitämisestä. Tammisten olojen vallitessa ei voinekaan kieltää sitä, että kaikki puhe demokratiasta, kansantahdosta ja sen vaikutusvallasta valtion asioihin on pelkkää humbugia. Poliittisten vaalien tapahtuessa koettavatkin hallituspuolueen agentit voimiensa mukaan pitää huolta siitä, että nämä suoritetaan hallitusta "tydyttävällä" tavalla (vaaliluetteloja värennetään, ääniä ostetaan, ennen tärkeämpiä vaaleja nimitetään lukuisia uusia "virkamiehiä", joiden tärkein tehtävä on äänestää presidenttipolueen määräyksien mukaan; maaseudulla tapahtuukin, että asianomaiset "poliittiset päälliköt" - jefes politicos - pistävät vaaliliput valitsijoiden käsiin j.n.e.). Kuitenkin voi joskus sattua, etteivät vaalitulokset vastaa hallituspuolueen odotuksia. Niissä tapauksissa koetetaan muilla keinoin estää oppositiopuolueiden ehdokkaiden valitsemista. Argentinassa on tapana, että vaalitoimituksen päätyttyä sekä poliisi että eri puolueiden edustajat vartioivat yöt päivät vaaliuurnia kunnes ääntenlasku alkaa. Viime maaliskuun alussa tapahtui Cordoban kaupungissa - jossa hallitus- ja oppositiopuolueet olivat edustajakamarivaaleissa suoriutuneet melkein tasavoimaisina - ^{että} poliisiagentit hyökkäsivät keskellä yötä vastustajapuolueen vaaliuurnia vartioineiden edustajien kimppuun vieden heidät automobiililla kauas kaupungin ulkopuolelle, jossa heidät vapautettiin. Sillä välin ryhdyttiin poimimaan opposition vaalilippuja vaaliuurnista, mutta kiireessä tehtiin tämä niin huolimattomasti, että hallituksen vastustajat kuitenkin jäivät enemmistöön.

Tämmöisiä menettelytapoja noudatettaessa on valitun edustajakamarin työkyky mitättömän pieni. Kaikkein vaikeinta on saada kokoon päätösvaltaista lukumääräedustajia. Tavantakaa tapahtuu, ettei lainmukaista kuorun (puolet eduskuntatalossa, vaan ei istuntosalissa olevista edustajista) saada aikaan, jonka johdosta edustajakamari ei ollenkaan voi kokoontua taikka jo alkanut istunto täytyy hajottaa. Tästä syystä tapahtuu usein, että edustajakamarin talon ovet suljetaan poliisin toimesta eikä edustajia

LEGATION DE FINLANDE

päästetä ulos, jolloin jo alkanut istunto voi jatkua siitä huolimatta, että istuntosalissa on ainoastaan pari kolme edustajakamarin jäsentä. Alituiset sisäpoliittiset keskustelut (argentalainen on kieltämättä erinomaisen puhepakkoinen) ja kaikenlaiset puolueintriigit vievät edustajien kaiken ajan, eivätkä nämä näin muodoin ole tilaisuudessa antautumaan käytännölliseen, tulokselliseen työhön. Vuodesta 1923 lähtien ei eduskunta ole ajanpuutteessa loppuunkäsitellyt ainoatakaan tulo- ja menoarvioehdotusta, ja useimmat viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana vieraiden valtojen kanssa solmituista sopimuksista ovat niinkään samasta syystä jääneet ratifioimatta.

Argentinan onnettomuus on siinä, että valtiollinen elämä ennen kaikkea ja melkein yksinomaan on taistelua henkilökohtaisten etujen saavuttamisesta, jossa taistelussa valtion ja yhteiskunnan todelliset intressit aina joutuvat alakynteen. Puolestani olen vakuutettu siitä, että tämä johtuu, paitsi kansanpsykologisista ja historiallisista syistä, siitä valtiollisesta ihanteesta, jota Argentinan valtion perustajat ovat pyrkineet toteuttamaan. Antamalla kansan itsensä valita kaikki virkamiehet on luultu kansantahdon tulevan kansan elämän ratkaisevaksi tekijäksi, mutta tulos on ollut aivan päinvastainen: virkamiehistä ei ole tullut kansantahdon palvelijoita, vaan sen sortajia ja yhteiskunnan parasitteja. Yksityisen kansalaisen aika - puhumattakaan hänen voimistaan ja harrastuksestaan - ei riitä alituisiin vaalitoimituksiin eikä kaikkien niiden valtion asioiden perinpohjaiseen tutkimiseen, joiden ratkaisu on teoriassa hänelle uskottu. Nämä tehtävät - s.o. valtion asioiden johtaminen - hänen täytyy siis jättää puolueelleen, joka hänelle määrää miten hänen on suhtauduttava eri valtiollisiin problemeihin ja kuinka nämä on ratkaistava. Jos tämä tehtävä olisi uskottu riippumattomalle, asiallisia näkökohtia noudattavalle, koulutetulle, pysyvälle ja hyvin palkatulle virkamieskunnalle, niin olisi aivan varmasti demokraattisen valtiojärjestyksen todellisia etuja paljon paremmin valvottu.

LEGATION DE FINLANDE

Arvosteltaessa Argentinan sisäpoliittisia oloja täytyy tietenkin ottaa huomioon se, että Argentinan valtio vielä on nuori ja kokematon sekä että se kansankerros - keskiluokka - joka tällä hetkellä hallitsee tätä maata, tuli valtaan vasta v.1917, jolloin salainen äänestys otettiin käytäntöön. Sitä ennen olivat kaikki julkisen elämän johtajat kuuluneet Argentinan rikkaimpiin ja sivistyneimpiin n.s. seuraelämän piireihin ("la sociedad"), jotka omavaltaisesti ja häikäilemättömästi, mutta myöskin, mikäli minulle on arvostelukykyiseltä taholta huomautettu, menestyksellisesti ja rehellisesti suorittivat hallitustehtävänsä. Vasta mainittuna vuonna pääsi siis todellinen "demokratia" valtaan. On niinkään otettava huomioon, että Argentinassa ja ennen kaikkea Buenos Airesissa on kaikenlaisia, erilaatuisia rotuja ja kansallisuuksia edustettuina eikä se siirtolaistyyppi, joka enimmäkseen on tähän maahan pyrkinyt, ole ollut parhainta laastua. Toistaiseksi ei voine väittää, että mitään valmista argentinalaista kansallisuutta olisi olemassa, mutta se on epäilemättä muodostumaisillaan. Vähitellen syntyy uusi kansallishenki, uusia ihanteita, uusia poliittisia käsityksiä esiintyy, ja jo se seikka, että - kuten edellämainittujen, viime maaliskuussa toimitettujen vaalien tuloksista ilmenee - oppositio nykyistä tilannetta vastaan kasvamistaan kasvaa, on lupaava tulevaisuuden enne. Maa on suuri ja tavattoman rikas, ja kun Argentinan kansa kerran on onnistunut luomaan itselleen kunnollisen ja työkykyisen hallinnon tulee se epäilemättä saavuttamaan suuremman kukoistuksen.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioitukseni vakuutus.

Ministeri *Lippenberg*.

12 8 17/10

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C32.

ASIA: _____

Ministeri Gripenbergin kafootti.
Buenos Aires.

10/9-30.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4. 3. 1963.

Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salaisuus, laki n:o 83/1951 §15

Buenos Airesissa, syyskuun 10.p:nä 1930.

No.340/71

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
No. 3 / 392 P. 30	30
8/10-30	?
KÄYTTÄ	
5	C 32

Herra Ministeri,

Argentinan uusi hallitus.

Aikaisemmissa sähkösanomissa olen lyhyesti Teille, Herra Ministeri, ilmoittanut siitä vallankaappauksesta, jonka kenraaliluutnantti Uriburu t.k.6.p:nä pani toimeen ja jonka tuloksena on tähän mennessä ollut se, että sekä Argentinan Tasavallan Presidentti tri.Hipólito Irigoyen että varapresidentti tri.Martínez ovat virastaan eronneet. Hallituksen jäsenet, presidentin nimittämät ministerit eivät ole muodollisesti eronneet, mutta toieslta puolen eivät he koettaneetkaan pysyä viroissaan. Toiset ovat paenneet Buenos Airesista, toiset lienevät täällä pillossa, toiset on taas toistaiseksi pidätetty.

Se, että kenraali Uriburun toimeenpanema vallankaappaus onnistui niin nopeasti ja suuremmitta vaikeuksitta, johtui ensi sijassa siitä, että Irigoyenin hallitus päätti olla tekemättä minkäänlaista aseellista vastarintaa kenraali Uriburun johtamille joukoille, mutta

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

LEGATION DE FINLANDE

myöskin siitä, että pääkaupungin väestön valtava enemmistö oli liittynyt vallankumoukselliseen liikkeeseen. Sosialistitkin, jotka jo pitemmän aikaa olivat konservatiivien kanssa vastustaneet presidentti Irigoyenia ja hänen johtamaansa radikaalista puoluetta, kannattivat kenraali Uriburua. Vallankumouksellisten joukkojen marssiessa pääkaupunkiin syntyi kuitenkin pienehköjä, radikaalisen puolueen jäsenten ja kommunistien toimeenpanemia katukahakoita, joissa käytettiin konekivääreitäkin. T.k. 8.p:nä joutuivat myöskin hallituksen joukot erehdyksestä ampumaan toinen toisiaan, mutta tämä ammunta lienee kestänyt ainoastaan n. 15 minuuttia. Näissä kahakoissa lienee n.30 henkeä saanut surmansa ja n.250 haavoittunut. Tätä kirjoitettaessa on kaikki rauhallista ja tuntuu siltä että kenraali Uriburu on tilanteen herrana sekä pääkaupungissa että kaikkialla maaseudulla.

Kenraali Uriburu on itse väliaikaisesti ryhtynyt presidentinvirkaan ja nimittänyt sekä tasavallan varapresidentin että hallituksen jäsenet. Argentinan kansalle osoittamassaan manifestissa on hän luvannut tarkoin noudattaa hallitusmuodon määräyksiä sekä mahdollisimman pian panna toimeen uudet eduskuntavaalit, hajoitettun eduskunnan korvaamiseksi. Samassa manifestissa ovat sekä Uriburu että ministerit juhlallisesti selittäneet, etteivät he tule missään tapauksessa asettautumaan ehdokkaiksi presidentinvirkaan.

Uusi hallitus astui muodollisesti virkaan t.k.8.p:nä. Eilen sain vastaanottaa uuden ulkoasiainministerin ilmoituksen presidentin- ja varapresidentinvirkojen haltijoista ja hallituksen kokoonpanosta:

Väliaikainen presidentti: kenraaliluutnantti José F. Uriburu,
Varapresidentti: tri. Enrique Santamarina,
Sisäasiainministeri: tri. Matias G. Sanchez Sorondo,
Ulkoasiainministeri: tri. Ernesto Bosch,
Valtiovarainministeri: tri. Enrique S. Perez,
Oikeus- ja Opetusministeri: tri. Ernesto Padilla,
Yleisten töiden ministeri: insinööri Octavio S. Pico,
Maatalousministeri: tri. Horacio Beccar Varela,
Sotaministeri: kenraali Francisco Medina,
Meriministeri: kontra-amiraali Abel Renard.

LEGATION DE FINLANDE

Hallituksen jäsenet ovat kaikki hyvintunnettuja, yleistä kunnioitusta nauttavia kansalaisia, mutta kuulunevat kaikki vanhoillisten leiriin. Minulle onkin ilmoitettu sosialistien olevan tyytymättömiä hallituksen kokoonpanoon sekä valmistavan yleislakkoa saadakseen aikaan muutoksia hallitukseen. Tämän ilmoituksen paikkansapitäväisyydestä en kuitenkaan toistaiseksi uskalla lausua mitään mielipidettä.

Ulkoasiainministerin yllämainitun ilmoituksen johdosta olen hänelle lähettänyt vastauksen, jossa tunnustan vastaanottaneeni hänen ilmoituksensa sekä lupaan saattaa sen hallitukseni tietoon. Vastaukseni olen laatinut noudattaen tšekäläisten lähetystöpäällikköiden t.k.7.p:nä tekemää päätöstä kokoontuessaan Paavin Nuntiuksen luokse, jossa tilaisuudessa keskusteltiin diplomaattikunnan suhtautumisesta uuteen hallitukseen.

Tulen myöhemmin toimittamaan Teille, Herra Ministeri, seikkaperäisemmän selonteon kenraali Uriburun vallankaappauksesta, sen vaikutuksesta Argentinan poliittiseen ja taloudelliseen elämään sekä niistä ennustuksista yleiseen kehitykseen nähden, jotka jo voidaan tehdä. Tällä kertaa rajoitun huomauttamaan, ettei Argentinan uusi hallitus toistaiseksi ole muodollisesti pyytänyt ulkovaltoja sitä tunnustamaan, että tuntuu epätodennäköiseltä sen tulevan sitä tekemäänkään, että näin ollen otaksun Suomen Hallituksen sallivan minun ryhtyä niihin faktillisiin väleihin sen kanssa, joihin lähetystön lukuisat juoksevat asiat saattavat antaa aihetta ja että myöhemmin tulen sähköiteitse pyytämään Teidän, Herra Ministeri, ohjeitanne siltä varalta, että kysymys hallituksen muodollisesta tunnustamisesta tulisi vireille.

Vastaanottaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioitukseni vakuutus.

Ministeri *Isipenburg*.

12817/IV

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C32.

ASIA: _____

Ministeri Gripenbergin raportti
Buenos Aires.

18/9 1930.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4/3 1963. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salmi, laki n:o 43/1951 §15

Buenos Aires, syyskuun 18. p:nä 1930.

No. 350/72

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 8 1372/ae D. 10 30		
20/10-30	78	L.M.
RYHMÄ	OSASTO	ASIA
5	082	

Herra Ministeri,

Argentinan uuden hallituksen tunnustaminen.

Minulla oli eilen kunnia vastaanottaa Ulkoasiainministeriön näin kuuluva sähkösanoma No. 24:

"Tunnustakaa yhtäikaa Skandinavian kanssa."

Ulkoasiainministeriön siis oikeutettua minut tunnustamaan Argentinan uuden, kenraali Uriburun johtaman hallituksen, laadin jäljennöksenä oheenliitetyn, ulkoasiainministerille hra Ernesto Boschille osoittamani nootin, sekä tiedustelin puhelimitse

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

LEGATION DE FINLANDE

mihin aikaan saisin tilaisuuden tavata hänet. Ministeri pyysi minua käymään luonaan klo. 5.15 i.p.

Mainittuun aikaan saavuin ulkoasiainministeriöön, jossa ministeri melkein viipymättä otti minut vastaan (mainittakoon sivumennen, että entisen ulkoasiainministerin tri.Oyhanarten aikana tšekäläiset lähetystöpäälliköt ainoastaan suurin vaikeuksin ja kauan odotettuaan pääsivät ministerin puheille). Kiitettyäni tri. Boschia niistä ystävällisistä sanoista Suomen hallitusta kohtaan, jotka sisältyivät hänen minulle osoittamaansa noottiin t.k. 8.p:ltä (kts. kirjelmäni No. 340/71), huomautin tänään saaneeni hallitukselta ni vastaanottaa sähkösanoman, jonka mukaan minut oikeutettiin ryhtymään virallisiin väleihin Argentiinan uuden, väliaikaisen hallituksen kanssa, ja jossa minua kehoitettiin ilmoittamaan hänelle Suomen hallituksen muodollisesti tunnustavan tämän hallituksen. Tri. Bosch kiitti minua vilpittömästi tästä hänen hallitukselleen niin suuriarvoisesta ilmoituksesta ("cette communication précieuse") sekä pyysi minua saattamaan hallitukselleni hänen kiitollisuutensa ilmaisuksi siitä, että Suomen hallitus, oikein käsittäen Argentinan nykyisen tilanteen luonteen, oli niin nopeasti tunnustanut sen uuden hallituksen siten vastaansanomattomasti osaltaan myötävaikuttaen Argenti-

LEGATION DE FINLANDE

nan julkisen elämän normalisoimiseen.

Vaihdettuamme nämä sekä muitakin asiaan kuuluvia kohteliaisuuslauseita, otin puheeksi kysymyksen mahdollisen suomalais- argentinalaisen kauppasopimuksen solmimisesta huomauttaen jonkun aikaa ennen vallankumousta tehneeni tästä asiasta Argentinan hallitukselle muodollisen ehdotuksen (viime aikojen poliittisten tapahtumien sekä Lähetystön tavattoman lukuisten erilaatuisten juoksevien asiain johdosta en vielä ole ollut tilaisuudessa tästä tiedoittamaan Teille, Herra Ministeri, mutta toivon voivani piakkoin lähettä asiaa koskevan seikkaperäisen raportin). Tri. Bosch vastasi tietävänsä minun jättäneen kauppasopimusehdotuksen, joka hänen mielestään oli hyvin mielenkiintoinen ("une question très intéressante"), mutta huomautti samalla hallituksensa olevan ainoastaan väliaikaista luonnetta ja että kaikki kuten muutkin kansainväliset sopimukset joka tapauksessa olisi jätettävä Eduskunnan hyväksyttäväksi. Uusi eduskunta ei kuitenkaan voisi pitkään aikaan kokoontua. Keskustelumme jatkuessa sovimme lopuksi siitä, että myöhemmin olojen normalisoitua minä saisin tässä asiassa uudestaan kääntyä ulkoasiainministeriön puoleen ja valmistavasti neuvotella kauppasopi-

LEGATION DE FINLANDE

muksen solminisesta, jotta mahdollinen sopimus voitaisiin ensi sopivassa tilaisuudessa jättää eduskunnalle.

Poistuessani ulkoasiainministerin työhuoneesta lausui ministeri vielä kerran kiitollisuutensa Suomen hallituksen tunnustamisesta, "à laquelle nous tenons beaucoup".

Vaikkakin olen tietoinen siitä, ettei Suomen hallituksen suhtautuminen Argentinan uuteen hallitukseen sinänsä merkitse niin paljon, oli kuitenkin ilmeistä tri. Boschin todellakin siihen kiinnittäneen suurta arvoa. Uusi hallitus astui virkaansa t.k. 8. p:nä ja tähän mennessä ovat seuraavat vallat sen tunnustaneet: Chile, Paraguay, Pyhä Istuin, Italia, Saksa, Ruotsi, Norja, Tanska ja Suomi. Suur-Britannian tunnustamista odotettiin eilen, mutta poistuessani klo. 6 aikaan ulkoasiainministeriöstä Suur-Britannian suurlähettiläs ei vielä ollut käynyt ministerin luona. Argentinalaisten mielestä on tietenkin Yhdysvaltojen tunnustus kaikkein tärkein, mutta vaikka tšekäläinen suurlähettiläs Mr. Bliss jo lienee useamman kerran pyytänyt valtuutta siihen, Valtiodepartementti ei toistaiseksi liene katsonut voivansa siihen suostua. Tilanne on epäilemättä jossain määrin ^{Yhdysvallat} arkaluontoinen, ~~ne~~ kun eivät vielä ole tunnustaneet Bolivian ja Perun

LEGATION DE FINLANDE

uusia hallituksia. Toiselta puolen ei ole epäilemistäkään siitä, etteikö kenraali Uriburun johtama hallitus täydellisesti ole tilanteen herrana eikä tällä hetkellä mikään vastavallankumous enää liene mahdollinen. Sitä paitsi on Argentinan korkein oikeus, viitaten kenraali Uriburun juhlallisiin lupauksiin tarkoin noudattaa hallitusmuodon määräyksiä sekä siihen seikkaan, että hänellä vastaan sanomatta on riittävät voimakeinot lainkuuliaisuuden ja yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi, selittänyt katsovansa hänen hallituksensa " de iure - hallitukseksi ". Mikäli täällä väitetään Yhdysvallat eivät toistaiseksi ole halunneet tunnustaa Perun uutta hallitusta syystä, että tämän maan kukistettu presidentti Leguia oli aina melkein mielenosoituksellisesti, verrattuna muiden Etelä-Amerikan maiden suhtautumiseen Washingtoniin, noudattanut mitä korkeimmassa määrin amerikkalaisystävällistä politiikkaa. Tälläinen tilanne on kuitenkin aivan toisenlainen: Argentina on kontties se maa, joka on suhtautunut pidättyväisimmin Yhdysvaltoihin, ja koska se taloudellisessa suhteessa on Etelä-Amerikan tärkein ja vaikutusvaltaisin valtio, johon on sijoitettu erinomaisen suuria amerikkalaisia pääomia, olisi tietenkin tärkeää, että Yhdysvallatkin

LEGATION DE FINLANDE

mahdollisimman pian tekisivät sen "beau geste'n", jota kaikki täällä maltittomasti odottavat.

Näistä syistä selviää siis miksi Argentinan hallitus panee niin suuren arvon Euroopan pientenkin maiden tunnustukselle. Toivon näinä päivinä voivani Teille, Herra Ministeri, toimittaa seikkaperäisen selonteon Argentinan vallankumouksesta sekä nykyisestä mielenkiintoisesta tilanteesta. Tällä hetkellä rajoitun huomauttamaan, että - kuten myöskin tämän päivän lehdistä ilmenee - hallituksemme päätös näin pian tunnustaa Argentinan uuden hallituksen on täällä tehnyt erinomaisen hyvän vaikutuksen.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, täydellisen kunnioitukseni vakuutus.

Ministeri *Linpenberg*

C O P I E .

Buenos Aires, le 17. Septembre 1930.

No.349/70.

Monsieur le Ministre,

J'ai eu l'honneur de porter à la connaissance de mon Gouvernement la note de Votre Excellence en date du 8. de ce mois, par laquelle Elle a eu l'obligeance de me faire savoir que c'est le désir du Gouvernement Provisoire de la République Argentine de maintenir et de développer autant que possible les relations cordiales, qui si heureusement subsistent entre nos deux pays.

Par conséquent, j'ai été chargé de faire savoir à Votre Excellence que le Gouvernement de Finlande, très sensible aux témoignages d'amitié qu'Elle a bien voulu lui donner et animé du plus vif désir de voir de plus en plus se resserrer les bonnes relations entre nos deux pays, reconnaît le Gouvernement Provisoire de la République Argentine.

En formant les vœux les plus sincères pour la prospérité toujours grandissante de la noble Nation Argentine, je profite de cette occasion pour vous présenter, Monsieur le Ministre, les expressions de ma haute considération.

Le Ministre de Finlande,

Son Excellence

Monsieur Ernesto Bosch,

Ministre des Affaires Etrangères du Gouvernement
Provisoire de la République Argentine etc. etc. etc.

Buenos Aires.

12 8 17/IV

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C32

ASIA:

Ministeri Gripenbergin raportti.
Buenos Aires.

29/9 1980.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4/3 1963. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salainen, luki n:o 83/1951 §15

LEGATION DE FINLANDE

Buenos Airesissa, syyskuun 29. päivä 1930

No. 365/73

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 9 / 372 / 10. 10 30		
29/p-30	10	L.M.
RYHMÄ	OTUSTO	ASIA
5	C32.	
SALAINEN		

Herra Ministeri,

Argentinan poliittiset tapahtumat.

Lähetystön tavattoman lukuisten juoksevien asiain sekä sen kahden virkamiehen tästä aiheutuneen raskaan työtakaan johdosta olen tähän mennessä ainoastaan lyhyesti Teille, Herra Ministeri, tiedoittanut Argentinan viime aikojen poliittisista tapahtumista. Suomenkin sanomalehdistö lienee jo yksityiskohtia myöten tehnyt selkoa kenraali Uriburun johdolla toimeenpannusta vallankaappauksesta - taikka - kuten täällä yleensä sanotaan - vallankumouksesta, ja joskin näihin selontekoihin olisi puhjehtanut virheellisiä, paikkansa pitämättömiä tietoja, niin lienee toiselta puolen selvää, ettei esitys historiallisesta tapahtumankulusta sinänsä ole Suomen ulkopoliitiikan johdolle yhtä mielenkiintoinen kuin selonteko vallankumouksen syistä ja sen vaikutuksesta Argentinan julkiseen elämään. Tämän johdosta rajoitun tällä hetkellä seuraavassa analysoimaan vallankumouksen

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

LEGATION DE FINLANDE

varsinaisia syitä ja nykyistä sisäpoliittista tilannetta sekä esittämään ne emustukset lähimpään tulevaisuuteen nähden, jotka jo nyt joltisellakin varmuudella saattaa tehdä.

Tri. Hipólito Irigoyenin tultua v. 1928 valtavalla ääntenenemistöllä toisen kerran valituksi tasavallan presidentiksi, tervehdittiin kaikkialla Argentinassa hänen virkaan astumistaan mitä suurimmalla innostuksella. Hän oli jo aikaisemmin vv. 1916 - 1922 toiminut Argentinan presidenttinä, mutta hänen ensimmäisen presidenttikautensa *f a c i t e i* liene ollut, ei poliittisessa eikä taloudellisessakaan suhteessa, erikoisen suurmerkityksellinen. Kenties oli hänen toimintansa tärkein saavutus se, ettei Argentina - Eduskunnan muodollisesta ja lopullisesta päätöksestä huolimatta - tullut otta-neeksi osaa maailmansotaan, jossa sillä ei tietenkään ollut mitään tekemistä, vaan pysyi puolueettomana.

Astuessaan uudestaan presidentinvirkaan oli tri. Irigoyen jo vanha ja sairalloinen mies. Kuinka vanha hän oli, sitä ei kukaan - *h ö n t ä* itse kenties lukuunottamatta - liene tietänyt. Tälle miehelle, joka yhteensä kahdeksan vuotta on tyydellisenä diktaattori-na hallinnut erästä maailman suurimmista ja rikkaimmista maista, on nimittäin aina ollut kuvaavaa se salaperäinen mystiikka, joka on hänen personallisuuttaan ympäröinyt: hänen alkuperänsä tunnetaan yhtä vähän kuin hänen ikänsäkään, henkilökohtaisia ystäviä hänellä ei koskaan liene ollut eivätkä hänen puoluetoverinsakaan liene olleet hänen poliittisten pyrkimyksiensä varsinaisten, kaukaisempien pää-määrien perillä. Onko hän koskaan ollut muuta kuin taisteleva puolue-poliitikko, jonka suurin vaikeuksin valtaan päästyään on täytynyt käydä tuimaa taistelua pysyäkseen vallassa? Onko hänellä koskaan ollut todellista, positiivista, rakentavaa poliittista ohjelmaa?

LEGATION DE FINLANDE

Siihen on joka tapauksessa nyttemmin mahdotonta vastata mitään, syystä, että tri. Irigoyen tultuaan toisen kerran tasavallan presidentiksi jo oli niin vanha, niin sairallinen ja niin väsynyt, ettei pystynyt suorittamaan mitään positiivista työtä. Tämä vähäpuheinen, sfinksimainen vanhuus, joka Argentinan hallitusmuodon ja poliittisten perintötapojen mukaan toimi tämän maan itsevaltiaana, oli epäilemättä tavallaan vakaumuksellinen idealisti, joka ei koskaan ollut tavoitellut mitään henkilökohtaisia etuja. Mutta vanhan puoluepolitiikan näköpiiri oli mitä suurimmassa määrin rajoitettu: hän näytti olevan syvästi vakuutettu siitä, että ainoastaan hän itse, eikä kukaan muu, ymmärsi mitä Argentinan kansan todelliset edut vaativat, ja tästä syystä suhtautui hän täydellisen kieltevästi kaikkiin muihin kuin niihin hänen puolueensa jäseniin, jotka olivat valmiit kokonaan noudattamaan hänen tahtoaan. Tri Irigoyenin radikaalisen puolueen varsinaisen luoja, tultua uudestaan Argentinan presidentiksi oli selvää, että tämän puolueen jäsenet tulisivat koettamaan kaikin keinoin käyttämällä tilanetta ja presidentin heille osoittamaa luottamusta omien henkilökohtaisten etujensa edistämiseksi. Kuten aikaisemmin olen Teille, Herra Ministeri, huomauttanut on jo vanhoista ajoista saakka tämän maan poliittinen elämä ensi sijassa muodostunut taisteluksi valtion lihapeleista. "The spoils to the victor" on tässäkin maassa aina ollut valitsemisessa voiton saaneen puolueen tunnuslauseena, ja radikaalinen puolue olikin jyrkästi päättänyt toteuttaa tätä periaatetta. Totta on, että puolue verratain pian jakaantui kahteen osaan, ja niin syntyi siis kaksi radikaalista alipuoluetta: n.s. antipersonalistas ja personalistas. Ensimmäiset eivät tahtoneet vanhan ja omavaltaisen presidentin hyväksi luopua kaikesta itsenäisestä päättämisvallasta valtion ja puolueen asiain hoitoon nähden, jälkimmäiset taas alistuivat kokonaan tottelemaan presidentin tahtoa,

LEGATION DE FINLANDE

mutta vaativat siitä korvausta, s.o. keinoja mahdollisimman pian rikastumiseen. Ja vanha presidentti, joka ei koskaan tullut kosketukseen muiden kuin oman puolueensa pomojen kanssa, ei ollut tilaisuudessa muodostamaan mitään itsenäistä mielipidettä siitä mitä maassa tapahtui, ei huomannut kuinka häikäilemättömästi radikaaliset johtajat ja heidän poliittiset ystävänsä kykenivät hyötymään valtion kustannuksella eikä tahtonut uskoa niitä varoittavia äänejä, jotka kuitenkin tunkeutuivat hänenkin suljettuun työhuoneeseensa.

Turmelus ja lahjottavuus valtion asiain hoidossa tulivat pian aivan uskomattomiksi, vaikkakin vasta nyt, uuden hallituksen paljastettua entisen suunnan toiminnan todellisen luonteen, on ollut mahdollista muodostaa oikea käsitys siitä, kuinka mädännyt presidentti Irigoyenin hallinto itseasiassa oli. Nyttemmin on saatu selville, että esim. Buenos Airesin tullilaitoksessa, jonka asetuksenmukainen virkamieskunta on oleva 3.400, "palveli" 6.900 palkattua virkamiestä ja virkailijaa, joista siis 3.500 ei tehnyt muuta kuin nosti palkkansa. On nyttemmin niinikään saatu selville, että pääkaupungin poliisidepartementin tutkimusosaston vaikutusvaltainen päällikkö Sr. Santiago toimi salatuunissa varkaiden, salakuljettajien, valkoista orjakauppaa harjoittavien ja muiden rikollisten aineksien kanssa. On todettu, että valtiovarainministeri kieltäytyi noudattamasta ei ainoastaan lakien ja asetusten selviä määräyksiä, vaan presidentinkin antamia päätöksiä, jollei hänelle maksettu "korvausta" laatimansa mittaasteikon mukaan. On todettu, että ulkoasianministerin toimesta oli valtiolle kuuluva talo ilmaiseksi luovutettu prostituoiduille naisille j.n.e.. Personalistaspuolueen kokoukset ja mielenosoitukset kustannettiin valtion varoilla, yliopistojen ja koululaitoksen opettajavirkoihin nimitettiin henkilöitä, joilla ei ollut minkäänlaista kompetenssia, mutta jotka poliittisesti vaikutusvaltaisten ystävien avulla taikka rahapalkkioita

LEGATION DE FINLANDE

suorittamalla olivat onnistuneet tunkeutumaan esiin. Siviilivirkamiehiä, upseereja ja tuomareita, jotka eivät vaieten tahtoneet mukaantua hallituksen toimenpiteisiin, erotettiin joukoittain ja heidän sijaansa määrättiin pelkkiä onnenonkijoita taikka jätettiin heidän virkansa täyttämättä, joka tietenkin oli omiaan vieläkin suuremmissa määrin lisäämään hallinnossa vallitsevaa hämmennystä. Hallituspuolue "järjesti" eduskuntavaalit samaten kuin muut julkiset vaalitoiminnat, ja menikin niin pitkälle, että poliittisia vastustajia murhattiin eikä murhaajia koskaan saatu kiinni. Hallituspuolueessa vallitseva sisäinen sota, puoluepeli ja puolueintriigit veivätkin siinä määrin ministerien aikaa, etteivät voineet riittävästi antautua varsinaisiin tehtäviinsä. Kenties raskain syytös, joka tehtiin entistä hallitusta vastaan, tarkoitti sitä täydellistä välinpitämättömyyttä maan hallintoasioihin nähden, johon ministerit faktillisesti tekivät itsensä syytäviksi: virkoja ei täytetty, kirjeitä ei luettu, esityksiin ei vastattu, valtion velkoja kotimaisille toiminimille ja lainanantajille ei maksettu, eduskunta oli käytännössä lakannut toimimasta - sanalla sanoen - hallinto oli joutunut täydelliseen rappiotilaan.

Syyskuun 6. p:nä toimenpantu vallankumous merkitsi Argentinan kansan vastalauseetta ja jyrkkää reaktiota tätä asiain-tilaa vastaan. Vallankumous oli todellakin suuri kansallinen liike, jota yhteiskunnan valtava enemmistö täydellisesti kannatti. Eikukaan Buenos Airesissa syyskuun 6 - 8 p:nä ollut voine sitä epäillä. Tästä ilmenee myöskin, miksei hallitus eikä hallituspuolue koettanutkaan tehdä pienintäkään vastarintaa (pääkaupungissa syntyneet katu-
kahakat eivät nimittäin olleet muuta kuin järjestämätöntä, sporaadista
amauntaa). Hallitus itse ymmärsi aikansa olevan ohitse, kahdenkymmenen
neljän tunnin kuluessa lakeistiin entisen suunnan edustajat ja kannat-

LEGATION DE FINLANDE

tajat pois Argentinan julkisesta elämästä, ja vielä toisen vuorokauden kuluttua oli uusia miehiä määrätty melkein kaikkialle poistettujen ja vapaaehtoisesti poistuneiden sijaan. Voi siis täydellä syyllä väittää, ettei kenraali Uriburun johdolla puhjennut vallankumouksellinen liike ollut mikään Etelä-Amerikassa niin tavallinen sotilaskapina, vaan koko kansan kapinaannousu niitä turmeltuneita sortajiaan vastaan, joille se kaksi vuotta sitten oli uskonut tehtävän hallita itseään.

Vallankumouksen ensimmäinen seuraus taloudellisessa suhteessa oli jokseenkin hämmästyttävä: peson kurssi nousi viipymättä. Lauantaina syyskuun 6. p:nä miehitettiin hallituspalatsi, maanantaina 8. p:nä astui uusi hallitus muodollisesti ja juhlallisesti virkaan, ja pankkien uudestaan avautuessa syyskuun 9. p:nä noteerattiin peso 5 % korkeammaksi kuin syyskuun 6. p:nä. Samana päivänä tarjosivat Buenos Airesin pankit hallitukselle 40. miljoonan peson suuruisen lainan ilman minkäänlaista vakuutta, ja korottivat jo seuraavana päivänä tarjouksensa 92.500.000 pesoon. Muutamia päiviä sitten onkin hallitus lopullisesti hyväksynyt erään amerikkalaisen pankin (Browns Brothers) sille tarjoaman, 50 miljoonan dollarin suuruisen, tavattoman edullisen lainan.

Se seikka, että uuden hallituksen menestys jo nyt on ollut niin suuri, johtuu tietenkin Argentinan kansan vakaumuksesta, että se vihdoin on saanut rehellisiä, tarmokkaita, työkykyisiä miehiä valtion johtoon. Se tuntee, että valtion ohjaksiin on tarttunut luja käsi, että se nyt voi rauhassa tehdä työtä ja että uudet vallanpitäjät todellakin tulevat tekemään voitavansa edellisen hallinnon virheidensä ja laiminlyöntien korjaukseksi ja parempien olojen luomiseksi. Optimismin allto puuskuu kautta maan, entinen pessimismi on kokonaan hävinnyt, ja Argentinan kansan sekä ulkomaankin luottamus valtiovaltaan

LEGATION DE FINLANDE

ja maan tulevaisuuteen on palannut. Kaikkiällä maassa vallitsee täydellinen rauha, ja eri maakunnat ovat innostuksella vastaanottaneet ne uudet hallintomiehet, jotka niihin on lähetetty.

Olisi kuitenkin erehdys otaksua, että kaikki nyt on hyvä. Argentinalaiset saattavat kyllä - kuten latinalaiset kansat yleensä - helposti innostua, niin kauan kuin innostus kestää he kykenevätkin saamaan suuria aikaan, mutta kysymys on siinä: kaukanko kestää innostus? Nykyinen hallitus on vastaansanomatta etevien, hyvin tunnettujen, kokeneiden miesten kokoonpanema, mutta ei liene kiellettävissä, että se ensi sijassa edustaa ainoastaan yhtä, suhteellisen pientä puoluetta, joka pitemmän aikaa on ollut poissa valtion johdosta. Sosialistit, jotka aikaisemmin jyrkästi vastustivat presidentti Irigoyenia ja hänen turmeltunutta hallintoaan, ovat kyllä solmineet linnanrauhan muiden entisten oppositio- puolueiden kanssa sekä liittyneet suureen nykyistä suuntaa kannattavaan kokoomuspuolueeseen. Radikaalinen personalistas-puolue, joka nyt on hävinnyt näyttämöltä, vieläpä niin täydellisesti, ettei sillä ainakaan tällä hetkellä ole yhtäkään äänenkannattajaa (jo vallankumouksen ensimmäisenä päivänä hävittivät raivoisat väkijoukot perinpohjin kahden hallitusta kannattaneen lehden toimitushuoneustot ja kirjapainot: toinen oli "La Epoca", toinen "La Calle", jota lehtiä, sivumennen sanoen, Suomen entinen tšekäläinen konsuli hra. Putkinen oli ollut mukana perustamassa), on kuitenkin ollut todellinen valta valtiossa, ja sillä on epäilemättä jatkuvasti lukuisia kannattajia - puhumattakaan kaikista niistä sen jäsenistä, jotka nyt ovat menettäneet hyvin palkatut paikkansa ja siis jääneet puille paljaille.

Nykyinen hallitus on kyllä useampaan kertaan alleviivannut väliaikaista luonnettaan, jonka takia siis se seikka, että sen puoluepoliittinen ja parlamentaarinen pohja tuntuu suhteellisen rajoitetulta, ei liene niin huolestuttava. Argentinan jatkuva rauhallinen

LEGATION DE FINLANDE

kehitys riippuu mielestäni siitä, kykeneekö nykyinen hallitus nopeasti saamaan uuden eduskunnan kokoon ja voiko se eduskunnan kokoonnuttua poistua vallasta. Sillä mitään pitkäaikaista diktatuurihallitusta ei voida ainakaan toistaiseksi Argentinassa ajatellakaan.

Joka tapauksessa on nyt rauha ja järjestys palautettu Argentiinaan, talouselämä on taas päässyt uuteen vauhtiin ja taloudellinen tilanne on jo - mikäli se riippuu hallinnon toiminnasta - osoittanut selviä ja huomattavia paranemismerkkejä. Nämä vallankumouksen seuraukset ovat toistaiseksi - myöskin Suomen etujen näkökannalta katsoen - uuden suunnan tärkeimmät ja suurmerkkityksellisimmät saavutukset.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioitukseni vakuutukset.

Ministeri *Knipenberg*.

12 8 17/10

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C32.

ASIA: _____

Ministeri Gripenbergin raportti.
Buenos Aires.

3/10 1980.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 4 13 1962. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salmi, laski n:o 83/1951 815

No.382/75.

Buenos Airesissa, lokakuun 3. p:nä 1930.

SALAINEN		
11/32/100		30
12/11.30		
5	C32	

Herra Ministeri,

Suomalais-argentinaisen kauppasopimuksen solminiskysymys.

Kuten aikaisemmin olen kunnioittavimmin Teille, Herra Ministeri, tiedoittanut olen täällä jo pitemmän aikaa toiminut suomalais-argentinaisen kauppasopimuksen solminisen valmistamiseksi. Saavuttuani viime vuonna syyskuun puolivälissä Buenos Airesiin otin heti asian periaatteellisen puolen keskusteltavaksi tšekäläisessä ulkoasiainministeriössä, jota paitsi tiedustelin eri kaupallisten piirien edustajien, Valtiovarainministeriön ja Tullilaitoksen virkamiesten sekä tšekäläisen diplomaattikunnan jäsenten mielipidettä asiasta. Huomasinkin heti vaikeuksien kauppasopimuksen aikaansaamisessa olevan paljon suurempia kuin mitä olen kuvitellut. Nämä vaikeudet johtuvat etupäässä seuraavista syistä:

1. Argentinan hallituksen periaatteellinen kanta kauppasopimuskysymyksiin nähden;

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri

y.m.

y.m.

y.m.

Helsinki.

2. Tšekäläisten viranomaisten puuttuva työkyky ja erinomaisesti hitaat työmetoodit;

3. Eduskunnan jyrkkä vastahakoisuus kaikkien muiden asiain kuin alituisten sisäpoliittisten riitakysymyksien käsittelemiseen.

1. Argentinan hallituksen periaatteellinen kanta.

Kuten niinikään aikaisemmin kunnioittavimmin olen Teille, Herra Ministeri, ilmoittanut on Argentina tähän mennessä solminut kauppasopimuksia ainoastaan verrattain harvojen ulkovaltojen kanssa eikä viimeisten 25 vuoden kuluessa solminut ainoatakaan kauppasopimusta. Tämä johtuu Argentinan hallituksen periaatteellisesta suhtautumisesta kauppapoliittisiin kysymyksiin, se kun johdonmukaisesti ei ole tahtonut ryhtyä minkäänlaisiin toimenpiteisiin, joiden seurauksena saattaisi olla sen tullipoliittisen toimintavapauden pieninkään rajoittaminen. Tullimaksut muodostavat nimittäin valtion tärkeimmät tulot, jonka takia hallitukset aina ovat pelänneet kaikkia niitä toimenpiteitä, jotka mahdollisesti voisivat johtaa siihen, etteivät saisi tullimaksuihin nähden toimia mielensä mukaan. Totta on, että Argentinan entinen presidentti tri. Irigoyen viime vuonna suostui Suur-Britannian tšekäläisen suurlähettilään tekemään sopimusehdotukseen silkkitullien vähenemisestä, mutta lienee kysymyksenalaista eikä hän tällöin ollut tietoinen siitä, ettei eduskunta koskaan tulisi tätä sopimusta hyväksymään.

2. Tšekäläisten viranomaisten puuttuva työkyky,

on ollut toinen kauppaa - kuten muidenkin kansainvälisten - sopimusten solmimista erinomaisesti vaikeuttava seikka. Argentinan hallinnolla on nimittäin - taikka ainakin on ollut - kuvaavaa, että eri virastot toimivat uskomattoman hitaasti. Hallitukselle ja muille viranomaisille jätettyjä esityksiä ja ehdotuksia ei ollenkaan käsitellä taikka käsitellään niin hitaasti, että kestää kuukausia, jopa vuorikausiakin ennen kuin vastauksia niihin saadaan. Argentinassa ei ole olemassa mitään

LEGATION DE FINLANDE

elintä kauppasopimusehdotuksien käsittelemistä varten eikä ulkoasiainministeriön kaupallinen osasto liene niin organisoitu, että se voisi missään määrin itsenäisesti neuvotella ulkovaltojen edustajien kanssa. (Mainittakoon sivumennen, etten tähän mennessä ole onnistunut tutustumaan ministeriön kaupallisen osaston päällikköön. Olen kyllä monta kertaa ulkoasiainministeriön pääsihteerille lausunut haluavani tutustua tähän virkamieheen, joloin aina on minulle vastattu, että "kaupallisista asioista neuvotellaan ainoastaan Tasavallan Presidentin, ulkoasiainministerin ja ulkoasiainministeriön pääsihteerin kanssa"). Näin ollen, ei ole oudoksuttavaa, että kaikki kauppaneuvottelut ulkoasiainministeriön kanssa edistyvät uskottoman hitaasti.

3. Eduskunnan vastahakoisuus.

kansainvälisten sopimusten käsittelemistä vastaan on monesti ollut omiaan saattamaan tšekäläiset lähetystöpäälliköt epätoivoon. Moneen vuoteen ei Eduskunta ole käsitellyt yhtäkään Argentinan eri hallituksien ulkovaltojen kanssa solmiamaa sopimusta, edustajien aika kun muka ei ole riittänyt siihen. Niinpä kertoi hiljattain Sveitsin tšekäläinen ministeri minulle ottaneensa selville, että tällä hetkellä on Eduskunnassa ainakin 35 sopimusta, joiden käsittelemistä ei ole alettukaan.

Miettiessäni sitä modus procedendia, jota minun pitäisi noudattaa pikaisten kauppasopimusneuvottelujen aikaansaamiseksi, tulisin siis seuraaviin johtopäätöksiin:

1. Minun pitäisi asiasta neuvotella suoraan Tasavallan Presidentin kanssa enkä tyytyä sopimusehdotuksen esittämiseen Ulkoasiainministerille;

2. Presidentille jätettävä sopimusehdotus olisi laadittava mahdollisimman lyhyeen muotoon, koska muuten eivät Presidentti, eri ministeriöiden virkamiehet eivätkä Eduskunnan jäsenetkään viittäisi sitä edes lukea.

Näitä näkökohtia silmälläpitäen laadin siis kauppasopimus-

LEGATION DE FINLANDE

ehdotuksen niiden yleisten suullisten ohjeiden mukaan, jotka Ulkoasiainministeriössä minulle annettiin viime vuonna ennen lähtöäni Helsingistä, sekä vastaavaksi Argentinan Helsingin ministerille v. 1927 jätettyyn sopimusehdotukseen sisältyneitä määräyksiä. Sopimusehdotukseni liitän jäljennöksenä tähän kirjelmään (Liite 1).

Kuten Te, Herra Ministeri, tästä ehdotuksesta huomaatte on se todellakin laadittu erinomaisen lyhyeen muotoon, siihen kun sisältyy ainoastaan kaksi artiklaa. Siinä määrätään ainoastaan molemminpuolinen yleisen suosituimmuuden myöntäminen.

Mutta koska minun myöskin pitäisi, saamieni ohjeiden mukaan, koettaa saavuttaa tullivapaus Suomesta peräisin oleville koirufaneeritavaroille, josta mahdollisesta myönnytyksestä minä saisin tšekäläiselle hallitukselle tarjota tullivapauden Argentinan leseille, laadin tämän oheella ehdotuksen noottien vaihdoksi, jonka kautta määrättäisiin näistä myönnytyksistä (Liite 2). Tähän noottien vaihtoon sisältyisivät tavanmukaiset määräykset Ruotsille, Venejälle ja Virolle sekä Argentinan naapurivaltioille myönnettävistä erikoisoikeuksista. Noottien vaihdon tärkein määräys olisi kuitenkin se, joka koskisi mahdollista tullivapautta faneeritavaroille. Koska olen tietoinen siitä, että tällaisen määräyksen hyväksyminen olisi vaikeasti saatavissa Eduskunnalta, olen tahtonut sijoittaa sen noottien vaihdon muotoon tehtävään sopimukseen. Lienee nimittäin mahdollista - vaikkakaan en siihen ole voinut saada minkäänlaista lopullista vahvistusta - ettei tällaisista, muodoltaan väliaikaista sopimusta tarvitsisi alistaa Eduskunnan hyväksyttäväksi. Joka tapauksessa tuntuu minusta todennäköiseltä, että kysymys faneeritavarain mahdollisesta tullivapaudesta täällä herättäisi pienempää huomiota jollei siitä säädettäisi itse sopimuksessa, vaan noottien vaihdon kautta. Samasta syystä olen myöskin rajoittanut noottien vaihdon määräyksien irtisanomisajan kolmeksi kuukaudeksi sillä välin kuin

LEGATION DE FINLANDE

itse sopimuksen vastaava aika olisi kuusi kuukautta, joka katseen Argentinan ja Suomen väliseen pitkään matkaan lienee kohtuullista.

Nämä olivat siis ne näkökohdat, joita noudatin asiasta valmistavasti keskustellessani tšekäläisessä ulkoasiainministeriössä sekä muidenkin viranomaisten kanssa. Jo viime kesäkuun puolivälissä esitin sopimusehdotukseni ulkoasiainministeriön silloiselle pääsihteerille tri. Valenzuelalle (useista yrityksistäni huolimatta en nimittäin onnistunut pääsemään kosketukseen ulkoasiainministerin kanssa, jota muuten en ollenkaan murehtinut, koska olihan yleisesti tunnettua, ettei tri. Oyhanarte omistanut minkäänlaista huomiota ulkovaltojen edustajien hänelle tekemille esityksille). Tutustuttuaan sopimusehdotukseeni - taikka ainakin väitettyään siihen tutustuneensa - ilmoitti tri. Valenzuela minulle otaksuvansa hallituksensa voivan sen hyväksyä, jonka johdosta minä siis pyysin häntä järjestämään minulle tilaisuuden saada esittää sopimusehdotukseni Tasavallan presidentille. Vaikkakin jätin tri. Valenzuelalle tavannukaisen, ulkoasiainministerille osoittamani kirjeellisen audienssipyyntöni jo kesäkuun 5. p:nä, olin vasta elokuun 26. p:nä tilaisuudessa käymään presidentin luona. Minut oli kyllä kaksi kerta kutsuttu Presidentin virka-huoneustoon, mutta joka kerta ilmoitettiin minulle Presidentin yhtäkkiä "sairastuneen", jonka takia käyntini valitettavasti oli lykättävä. Vaikkakin tiesin Suur Britannian suurlähettilään niinkään saaneen kaksi kertaa tyhjin toimin palata Hallituspalatsista tapaamatta presidenttiä, huomautin kuitenkin sekä ulkoasiainministerille että pääsihteerille olevan kerrassaan ennenkuulumatonja, ettei Tasavallan Presidentti ottanut vastaan Argentinan kanssa ystävällisissä suhteissa olevan vieraan valtion hänen luoksensa akkreditoitua edustajaa, - sillä tuloksella, että minä siis elokuun 26. p:nä pääsin Presidentin puheille.

Vanha tri. Irigoyen otti minut - kuten aina - erinomaisen ystävällisesti vastaan, lausui ilonsa siitä, että hän saattoi espanjan kielellä keskustella minun kanssani, tiedusteli yksityisiä asioitani,

LEGATION DE FINLANDE

puhui jokseenkin ylimalkaisesti tällä hetkellä kaikkialla maailmassa voimassa olevista protektionistisista tullisysteemeistä, lausui käsityksensä olevan "ihmisten pitävän rakastaa eikä vihata toistaan", tiedusteli hyväksyinkö minäkin tämän hänen periaatteellisen kantansa j. n. e. Tämä oli kyllä hiukan nagrettavaa, mutta toiselta puolen oli mies vastaansanomattomasti suuri "charmeur", ja hän kuuntelikin tarkoin mitä hänelle esitin. Luettuaan ehdotukseni kauppasopimukseksi sekä sitä täydentäväksi noottien vaihdoksi huomautti Presidentti olevansa sitä mieltä, että tämä luultavasti olisi hyväksyttävissä. Varmuudella hän ei kuitenkaan uskaltanut mitään sanoa, asiaa kuin oli "tutkittava", mutta hän lupasi "viipymättä" hankkia ulkoasiainministerin ja muiden viranomaisten mielipiteen ehdotuksestani sekä "mahdollisimman pian" minulle ilmoittaa lopullisen päätöksensä. Tiedustellessani Presidentiltä pitäisikö minun asiassa kääntyä ulkoasiainministerinkin puoleen, vastasi hän ettei se ollut tarpeellista, hän kum tulisi itse minulle ilmoittamaan mitä hän ja hallituksensa arvelivat ehdotuksestani.

Noustessani paikasta poistuakseni Presidentin työhuoneesta sanoi hän yht'äkkiä hiljaa ja kohteliasti kuten hänen tapansa oli: "Perdon, Señor, cuantos son?" ("Anteeksi, Señor, montako heitä on?"). Nähdessään, etten ollut hänen kysymystään käsittänyt, toisti hän sen: "Cuantos habitantes tiene Filadelfia?" ("Montako asukasta on Filadelfiasa?"). Vastasin hänen kysymykseensä, ja siihen päättyi siis viimeinen keskusteluni Argentinan entisen presidentin tri. Irigoyenin kanssa.

Aikomukseni oli odottaa Presidentin vastausta, jonka siten olisi saattanut Teidän, Herra Ministeri, tietoonne pyytäen niitä ohjeita, joiden perusteella olisin voinut jatkaa neuvotteluja. Yksitoista päivää myöhemmin, kenraali Uriburum johtaman vallankumouksen puhjettua, erosi kuitenkin presidentti Irigoyen korkeasta virastaan. Entinen ulkoasiainministeri pakeni Uruguayhin, entinen valtiovarainministeri pidätettiin ja tri. Valenzuelan sijaan nimitettiin toinen mies ulkoasiain-

LEGATION DE FINLANDE

ministeriön pääsihteeriksi. Tilanne on siis juuria myöten muuttunut, ja minun täytyy niin ollen uudestaan alusta alkaen ryhtyä kauppasopimusneuvottelujen valmistamiseen.

Kuten kirjelmässäni No. 350/72 syyskuun 18. p:ltä kunnioittavimmin olen Teille, Herra Ministeri, ilmoittanut etin jo syyskuun 17. p:nä, käydessäni uuden ulkoasiainministerin tri. Boschin luona, puheeksi kysymyksen mahdollisen kauppasopimuksen solmisesta. Tri. Bosch vastasi kuitenkin, kuten niinikään olen tiedoittanut, ettei nykyhetki ollut sopiva neuvotteluihin ryhtymiseen, mutta sovimme lopullisesti siitä, että saisin myöhemmin, sisäpoliittisen tilanteen jonkun verran normalisoitua, palata tähän asiaan.

Tulen siis myöhemmin sopivassa tilaisuudessa kääntymään täkäläisen ulkoasiainministerin puoleen keskustellakseni hänen kanssaan sopimusehdotuksestani. Ajan voittamiseksi rohkenen kuitenkin jo nyt kunnioittavimmin pyytää Teitä, Herra Ministeri, minulle ilmoittamaan mitä Te ehdotuksestani arvelette sekä lähettämään minulle tarpeelliset ohjeet voidakseni mahdollisimman nopeasti saattaa tämän asian tyydyttävään loppuun.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioituksenni vakuutukset.

Ministeri *Knipenberg*

Herra Ministeri,

Minulla on kunnia ilmoittaa Teidän Ylhäisyydellenne käsittäneeni välillämme käytyjen keskustelujen kuluessa sovitun seuraavaa:

1. Sopimuksen määräyksiä, mikäli ne koskevat suosi-
tuimmuutta, ei voida sovelluttaa niihin etuihin eikä etuoikeuksiin,
joita Argentina on myöntänyt tai vastedes myöntää naapurivaltioil-
leen, eikä myöskään niihin etuihin, joita Suomi on myöntänyt tai
vastedes myöntää Virolle säilyttääkseen perinnäistapojen mukaiset
suhteensa tähän maahan; Ruotsille merenkulkuun nähden 58 asteen poh-
joispuolella pohjoista leveyttä, ja Venäjälle kalastukseen ja hyl-
keenpyyntiin nähden Pohjois-Jäämerellä.

2. Sopimuksen voimassaoloaikana ei Suomen Hallitus
kanna mitään tuontitullia Argentinasta peräisin olevista leseistä,
eikä Argentinan Hallitus kanna mitään tuontitullia koivufaneerista.

3. Molemmat Hallitukset voivat milloin tahansa sanoa
tämän selityksen irti kolmenkuukauden irtisanomisajalla.

Ellei Argentinan Hallituksella olisi mitään tämän
ehdotetun selityksen hyväksymistä vastaan, pyydän Teidän Ylhäisyyt-
tänne siitä minulle ilmoittamaan vastauksena tähän noottiin.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioi-
tukseni vakuutus.

Suomen Ministeri.

Proyecto de un Convenio Comercial Argentino-finlandés.

Artículo 1.

Los ciudadanos, los productos y los buques argentinos en Finlandia y los ciudadanos, los productos y los buques finlandeses en la Argentina serán admitidos sin restricción alguna al tratamiento de la nación más favorecida especialmente en materia de tarifa y admitidos en consecuencia al goce de cualquier favor, privilegio o inmunidad que en la Argentina o en Finlandia se acordaren a los ciudadanos, productos o buques de cualquiera otra nación

Artículo 2.

El presente convenio será ratificado por las Altas Partes Contratantes y las ratificaciones serán canjeadas en Buenos Aires en el más breve plazo posible.

Este convenio comenzará a regir diez días después del canje de las ratificaciones y continuará en vigor hasta seis meses después del día en que fuera denunciado por uno de los Gobiernos.

En fé de lo cual, los plenipotenciarios arriba mencionados han firmado el presente convenio, y le han puesto su sello.

Hecho en Buenos Aires, en dos ejemplares, el .....

.....

1° El comercio de los productos de la industria de la madera de Finlandia no será objeto de ningún privilegio de naturaleza de los artículos de alfombra y de alfombrilla de procedencia rusa, y el Gobierno de la Argentina permitirá durante la vigencia de la presente convenida la entrada de estos.

2° Las dos naciones podrán en cualquier momento dejar esta obligación sin efecto salvo un previo aviso de tres meses.

El presente convenio, el Gobierno de la Argentina se obliga a inmediatamente en poder de conformidad a la ratificación correspondiente, tanto a Finlandia como a Rusia, y a la vez a la ratificación de la presente.

Señor Ministro:

Tengo el honor de participar a Vuestra Excelencia que durante las conversaciones celebradas entre nosotros con respecto al convenio comercial argentino-finlandés hoy firmado, yo he entendido como convenido lo que sigue:

1° Las estipulaciones de este convenio relativas al tratamiento de la nación más favorecida no pueden ser aplicadas a los favores o privilegios que la Argentina ha concedido o concederá a los países limítrofes, ni tampoco a los favores que Finlandia ha concedido o concederá a Estonia con el propósito de conservar sus intercambios tradicionales con este país; a Suecia con respecto a la navegación al norte de 59 grado de latitud norte, y a Rusia con respecto a la pesca y la caza de focas en el Atlántico Arctico;

2° Mientras que este convenio esté en vigor el Gobierno de Finlandia no percibirá ningún derecho de entrada de las partidas de afrecho y de afrechillo de procedencia argentina ni el Gobierno de la Argentina percibirá derechos de entrada de la madera terciada fabricada de abedul.

3° Los dos Gobiernos podrán en cualquier momento dejar esta declaración sin efecto salvo un previo aviso de tres meses.

Si como espero, el Gobierno de la Argentina no tuviera inconveniente en prestar su conformidad a la declaración propuesta, ruego a Vuestra Excelencia se sirva manifestarlo así, en respuesta a la presente nota.

Aprovecho esta oportunidad para reiterar a Vuestra Excelencia las seguridades de mi más alta consideración.

Ministro de Finlandia.